4 ΙΟΥΛΙΟΥ
Αγγελιοφόρος
2004

Σημαντικά ή ασήμαντα

Κριτική από τον ΣΑΒΒΑ ΠΑΤΣΑΛΙΔΗ

■ **ΕΧΕΙ ΠΙΑ ΚΑΤΑΝΤΗΣΕΙ** κουραστική αυτή η αλλόφρονα θεατρική εκμετάλλευση των κλασικών από σχήματα που στήνονται τσάτρα πάτρα και οργώνουν την επικράτεια με παραστάσεις που δεν έχουν να πουν απολύτως τίποτε.
Τι κι αν ήταν εντυπωσιακή η συνάθροιση ονομάτων για τις ευριπίδειες «Τρωάδες» που είδαμε στο Θέατρο Δάσους! Τι κι αν διαφημίστηκε ανά το πανελλήνιο ως το μεγάλο γεγονός! Το αποτέλεσμα μετράει. Κι αυτό ήταν μια σκέτη απογοήτευση.

Γυναίκες - αντικείμενα

Οι «Τρωάδες» είναι ένα έργο που μιλάει για τα δεινά του πολέμου μέσα από το σώμα γυναικών διαφορετικής ηλικίας, απόψεων και κοινωνικών θέσεων: η Εκάβη, η mater dolorosa· η Ανδρομάχη, η χήρα· η Κασσάνδρα, η παρθένα· οι απλές γυναίκες του χορού, όλες στο ρόλο περιφερόμενων όγκων οι οποίοι φέρουν τα εγκαύματα της ανδρικής εξουσίας, που έφτασε ίσαμε κει διασχίζοντας θάλασσες, παραβιάζοντας πύλες και ρημάζοντας σπίτια.
Οι αφηγήσεις τους σηματοδοτούν το τέλος της δικής τους συζυγικής και σεξουαλικής ιστορίας και την απαρχή μιας άλλης, γκρίζας και αβέβαιης. Δεν είναι τυχαία η συνεχής αναφορά τους στην πατρίδα, στην πόλη, στο σπίτι. Είναι οι τόποι που κάποτε φιλοξενούσαν την εαυτότητά τους, η οποία τώρα βρίσκεται στην κληρωτίδα, δηλαδή στα χέρια άλλων.

Σκηνοθεσία τροχονόμου

Ο Δ. Χρονόπουλος, ένας δοκιμασμένος σκηνοθέτης του αρχαίου δράματος, με πολλές επιτυχίες στο βιογραφικό του, επέτρεψε σ' ένα τσούρμο από επώνυμους (και ποιοτικά ετεροβαρείς) ηθοποιούς να κάνουν του κεφαλιού τους, με αποτέλεσμα να μετατρέψουν με τα τερτίπια και τον άνευ νοήματος στόμφο τους ένα σημαντικό έργο σε εντελώς ασήμαντο. Μεσούντος του Ιουνίου, δημιούργησαν θερμοκρασίες πολικού ψύχους. Απ' όλες τις παραστάσεις του έργου που είδα τα τελευταία χρόνια, είναι μία από τις χειρότερες.

Υποκριτικό αλαλούμ

Η Εκάβη δύο πράγματα πρέπει να βγάζει στο έργο: αξιοπρέπεια και ελεγχόμενο θρήνο. Δεν μπαίνει στη σκηνή για να κερδίσει τον οίκτο μας, αλλά το σεβασμό μας, γι' αυτό και ούτε οδύρεται ούτε χτυπιέται κάτω. Αρκετά έκλαψε, αρκετά πόνεσε. Εχει στεγνώσει πια. Η Α. Βαγενά, αυτή η μεγάλη ηθοποιός που μας συγκίνησε τόσες φορές στο παρελθόν, στην πρώτη της δοκιμασία με τον τραγικό λόγο δεν κατάφερε να δημιουργήσει κανένα συναίσθημα. Μας έδωσε μια Εκάβη άψυχη, επίπεδη και υποκριτικά αβέβαιη.
Η Ανδρομάχη έχει κι αυτή την υπερηφάνεια της. Παράλληλα, έχει και περίσσευμα ρεαλισμού. Ξέρει ότι πρέπει να επιλέξει ανάμεσα στη μνήμη του άνδρα της και στην υπακοή της στο διά της βίας εραστή της Νεοπτόλεμο. Η Τ. Τρύπη έπαιξε χωρίς καμιά εσωτερική φωτιά. Και λογικά απογοήτευσε.
Η Κασσάνδρα απαιτεί αρχοντιά και λιτότητα. Η Π. Τρικαλιώτη ήταν ένα λάθος από την αρχή έως το τέλος. Πήρε την Κασσάνδρα και την έκανε ένα αγνώριστο, ασήμαντο νευρόσπαστο.
Ο Ταλθύβιος είναι ένας εγκληματίας πολέμου, ένας λεγεωνάριος της εποχής του. Εξού και ο κυνισμός του. Εχει όμως και ορισμένες στιγμές συνειδησιακής κρίσης. Ο Βούρος έδειξε, για άλλη μια φορά, ότι δυσκολεύεται να παίξει αρχαίο δράμα. Προσπαθεί, αλλά δεν κατέχει τα «κλειδιά» για να υπηρετήσει δημιουργικά το εν λόγω είδος και να συγκινήσει.
Η Ελένη, σε αντίθεση με τις άλλες γυναίκες, έχει πλήρη έλεγχο της κατάστασής της. Κατηγορείται για τον πόλεμο στην Τροία. Αυτή, όμως, το χαβά της! Η όλη στάση της προδίδει έναν εντυπωσιακό αμοραλισμό και μια γεναία δόση ντίβας που κρατά μέχρι το τέλος.
Η λευκοντυμένη Κ. Λέχου μπορεί να έπαιξε ελάχιστα, εντυπωσίασε όμως, με την έννοια ότι έπαιξε ως ωραία όχι όμως ως Ελένη. Ο ρόλος αυτός θέλει μεγάλη θεατρίνα και η Λέχου, πολύ απλά, δεν είναι. Παρτενέρ της ένας πολύ καλός και έμπειρος ηθοποιός, ο Δ. Λιγνάδης. Δεν είχε περιθώρια να αναπτύξει τον ψευτοπαλικαρά Μενέλαό του. Παρ' όλα αυτά, ήταν ο καλύτερος. Εντελώς άχρωμοι οι Γ. Θωμάς και η Μ. Πένσου, δεν μπόρεσαν να μεταδώσουν το μέγεθος της θεϊκής παρουσίας στα δρώμενα. Ο Χορός και οι προτάσεις της Ν. Ζούκα παιδικό γύμνασμα.
Ο Μετζικώφ έντυσε την παράσταση με πανάκριβα κουρέλια. Το σκηνικό του -το χάλασμα ενός τείχους και το κεφάλι από το γλυπτό ενός αλόγου, κάτι σαν Δούρειος Ιππος- φτωχό σε έμπνευση.

Σκηνή από την παράσταση